

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117221895
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117221895.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Jarmočná 3204/3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka Mgr. C. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom U. Z. XXX, právne zastúpená: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka, so sídlom SNP 10, Hlohovec, otec A. B., narodený XX.X.XXXX, bytom R. XXX/XX, S., právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Kišac, advokát, so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, o výživné, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14P/11/2017-290 zo dňa 17.4.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. v časti týkajúcej sa povinnosti otca platiť výživné na maloletého za obdobie od 14.11.2017 do 18.10.2019 potvrdzuje a od 19.10.2019 naďalej mení tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletého v sume 334 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. mení tak, že zročné výživné za obdobie od 14.11.2017 do 30.11.2019 v sume 190,19 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 súd prvej inštancie výrokom I. maloletého J. s účinnosťou od 14.11.2017 zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať majetok v bežných veciach, výrokom II. otca zaviazal platiť výživné na maloletého J. v celkovej výške 250,- Eur mesačne s účinnosťou od 14.11.2017, a to tak, že sumu 200,- Eur ako bežné výživné sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 50,- Eur určenú na tvorbu úspor sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na osobitný účet maloletého, výrokom III. matku zaviazal do 15 dní od vyhlásenia rozsudku zriadiť v prospech maloletého osobitný účet v banke a oznámiť otcovi číslo účtu a banku, v ktorej zriadila pre maloletého osobitný účet, s tým, že na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletého je potrebný súhlas súdu, výrokom IV. rozhodol, že otec nemá nedoplatok na bežnom výživnom za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018, výrokom V. rozhodol, že nedoplatok na zročnom výživnom určenom na tvorbu úspor za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018 v sume 328,33 Eur je otec povinný zaplatiť v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na osobitný účet maloletého zriadený matkou, výrokom VI. styk otca s maloletým neupravil, výrokom VII. vo zvyšku návrh matky zamietol a výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, 3, 4, § 25 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, § 63 ods. 1 až 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 52, § 58 Civilného mimosporového poriadku. Súd prvej inštancie vychádzal z skutkových zistení, že rodičia spolu nežijú v jednej domácnosti, pretože matka aj s maloletým žije v domácnosti so svojou matkou a s plnoletým bratom a otec v čase, keď sa zdržuje na území Slovenskej republiky, žije u svojich rodičov, pričom pred podaním návrhu na súd sa na výkone rodičovských práv a povinností nedokázali dohodnúť. Obaja rodičia súhlasili so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, jednak z dôvodu nízkeho veku maloletého a tiež z dôvodu, že otec pracuje v zahraničí, pričom na Slovensko sa vracia na krátku dobu približne raz za 1-2 mesiace. Rodičia zároveň zhodne uviedli, že stretávanie otca s maloletým nateraz nežiadajú upraviť aj s prihliadnutím na vek maloletého a prácu otca v zahraničí, a preto súd prvej inštancie ponechal styk otca s maloletým neupravený. Maloletý je dieťaťom vo veku 8 mesiacov, od narodenia je v osobnej starostlivosti matky, ktorá je s ním na rodičovskej dovolenke. Matka bola v čase podania návrhu na materskej dovolenke a poberala materské v sume 18,49 eur na deň a prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur, počas konania jej zanikol nárok na materské a matka poberať už len rodičovský príspevok vo výške 214,70 eur a rodinné prídavky na maloletého vo výške 23,68 eur. Otec platí matke príspevok na výživu nevydatej matky v sume 150 eur. Otec pracuje v Nemecku v automobilke ako živnostník, príjem, ktorý mu je mesačne ako živnostníkovi vyplácaný na faktúru je rôzny a pohybuje sa v rozsahu od 1.700 eur až do 3.200 eur. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že je dôvodným určiť výživné pre maloletého v sume 200 eur mesačne. Súd prvej inštancie za opodstatnené a primerané priemerné mesačné náklady na maloletého považoval náklady vo výške 210 eur, strava spolu s príkonom 80 eur, oblečenie 30 eur, plienky 60 eur, kozmetika cca 20 eur, lieky 10 eur, PHM 10 eur. Maloletý nemá vážne zdravotné problémy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky na jeho zdravotnú starostlivosť. Z uvedeného je zrejmé, že prípadné vyššie výživné zo strany otca na maloletého by nebolo maloletým spotrebované, a preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že bežné výživné vo výške 200 eur, ktoré mesačne aj otec sám dobrovoľne uhrádza, je dostačujúce na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie zároveň prihliadal aj na skutočnosť, že matka sa o maloletého osobne stará. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca vychádzal predovšetkým z príjmu otca, keď podľa daňového priznania má otec za rok 2017 čistý príjem cca 415 eur mesačne. Súdu prvej inštancie sa tento príjem javil nepomerne nízky vzhľadom na výdavky deklarované otcom, a teda, že uhrádza pôžičku vo výške 200 eur mesačne, rodičom uhrádza nájomné vo výške 150 eur mesačne, sám uhrádza na výživu maloletého sumu 200 eur mesačne. V prípade, ak by otcovi maloletého vychádzal čistý mesačný príjem v sume cca 415 eur, súdu prvej inštancie nebolo je zrejmé, z akého dôvodu odišiel za prácou do zahraničia, keď v obdobnej pracovnej pozícii na území Slovenska v Trnavskom kraji môže dosahovať ďaleko vyšší príjem a nemusel by byť odlúčený od rodiny a mohol by sa vyššou mierou podieľať na starostlivosti o maloletého. Súd prvej inštancie vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe, keď výživné tvorí 20 % - 25 % z príjmu povinného rodiča, ako aj s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa, jeho odôvodnených potrieb, určil výživné vo výške 200 eur mesačne, ktorá suma spolu s výživným od matky, pokryje odôvodnené potreby maloletého a zároveň takto stanovené výživné zodpovedá zárobkovým mal súd prvej inštancie určil sumu 50 eur na tvorbu úspor, ktoré bude slúžiť na zabezpečenie prípadných iných nepredpokladaných výdavkov. Otcovi nedoplatok na bežnom výživnom za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018 nevznikol, nakoľko v konaní bolo preukázané, že výživné na maloletého v sume 200 eur uhrádzal. V dôsledku určenia výživného odo dňa 14.11.2017 súd prvej inštancie uložil otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na tvorbu úspor za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018 v sume 328,33 eur (t. j. december 2017 až máj 2018 x 50 eur + 28,33 eur ako pomerná časť za mesiac november 2017) zaplatiť v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom nedoplatok je potrebné uhradiť na osobitný účet maloletého zriadený matkou.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 vo výrokoch II., III. a V. podal odvolanie otec z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku a vo výrokoch II., IV., V. a VII. podala odvolanie matka z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), g) Civilného sporového poriadku a ust. § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 24CoP/83/2018-220 zo dňa 4.12.2018 v dôsledku podania odvolania rodičmi rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VII. a v závislom výroku VIII. zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie vo vzťahu k napadnutým výrokom nepreskúmateľnosť, keďže z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 neboli zrejmé pre rozhodnutie súdu v týchto výrokoch relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k zvolenému spôsobu rozhodnutia. Ďalej odvolací súd vytkol

súdu prvej inštancie nedôsledné posúdenie veci, keďže vykonané dokazovanie o pomeroch rodičov a maloletého nezodpovedalo tomu, aby na jeho základe mohol byť súdom prvej inštancie vyslovený záver o určení povinnosti otca platiť výživné na maloletého vo výške 250 eur mesačne. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VII. a v závislom výroku VIII. zrušil a vec mu v zrušenom vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku) s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vec v zrušených výrokoch posúdiť, vrátane doplnenia dokazovania v naznačenom smere, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty oboch rodičov, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení (ktoré uvedie aj v odôvodnení rozsudku) a potom po zvážení všetkých preukázaných okolností daného prípadu vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

4. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci v časti určenia výživného na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 14P/11/2017-290 zo dňa 17.4.2019. Rozsudkom č. k. 14P/11/2017-290 zo dňa 17.4.2019 súd prvej inštancie výrokom I. uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého v sume 200 eur mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 14.11.2017, výrokom II. rozhodol, že otec nemá nedoplatok na zročnom výživnom a výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Rozsudok č. k. 14P/11/2017-290 zo dňa 17.4.2019 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1 až 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 52, § 58 Civilného mimosporového poriadku. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že od 23.8.2017 bol matke priznaný nárok na materskú dávku vo výške 18,49 eur na deň až do zániku nároku (do dňa 17.4.2018). Matka začala od októbra 2017 poberať prídavok na maloletého vo výške 23,52 eur a od apríla 2018 rodičovský príspevok vo výške 214,70 eur. Na základe rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 29Pc/19/2017-46 zo dňa 11.1.2018 otec prispieval na výživu matky sumou 100 eur mesačne v období od 1.1.2018 do 17.4.2018 a od 18.4.2018 do 18.10.2019 prispieva sumou 150 eur mesačne. Mesačný príjem matky predstavuje 395,04 eur. Ďalej matka vlastní 1/8 rodinného domu s pozemkom, ktorý nadobudla dedením a takisto je vlastníčkou osobného motorového vozidla zn. Audi v hodnote približne 3.000 eur zakúpené v roku 2017. Jej pravidelne sa opakujúce mesačné výdavky sú na stravu 150 eur, hygiena a oblečenie 100 eur, príspevok na bývanie matke 200 eur, splátka pôžičky matke 100 eur, telefón 15 eur, internet 35 eur, PHM 60 eur, lieky a zdravotná starostlivosť 20 eur. Spolu s maloletým býva v rodinnom dome. býva tam tiež jej matka, ktorá je zamestnaná a príjem v čistom má vo výške 621 eur mesačne (za obdobie od februára 2018 do januára 2019) a starší brat, ktorý je tiež zamestnaný a jeho príjem v čistom je 1.582 eur mesačne (za obdobie od januára 2018 do decembra 2018). Matka má vyživovaciu povinnosť len k maloletému. Maloletý je 19 mesačným dieťaťom, osobnú starostlivosť o neho vykonáva jeho matka, je doma, nenavštevuje žiadne zariadenie. Matka uviedla, že uhrádza výdavky na plienky 50 eur mesačne, vlhčené utierky 8 eur mesačne, kozmetika 30 eur mesačne, umelá výživa 35 eur mesačne, príkrmy 50 eur mesačne, ostatná strava 50 eur mesačne, oblečenie 40 eur mesačne, lieky, očkovania, vitamíny 50 eur mesačne, cestovné k lekárom 50 eur mesačne, hračky 30 eur mesačne. Maloletý je zdravý, má len bežné detské ochorenia. Otec pracuje ako živnostník, aktuálne v automobilke v Nemecku. Podľa otcovho daňového priznania za rok 2017 otec dosiahol príjmy zo živnosti 34.749 eur, jeho výdavky predstavovali 29.766,44 eur, jeho základ dane čiastkový predstavoval 4.982,56 eur a základ dane znížený o nezdaniteľné časti 1.179,23 eur. Z otcovho peňažného denníka za rok 2017 bolo zistené, že výdavky účtované v jeho daňovom priznaní sú reálne vynaložené náklady v súvislosti s prevádzkovaním živnosti na zákonné odvody do poisťovní vo výške 2.555,64 eur ročne (t. j. 212,97 eur mesačne do zdravotnej a sociálnej poisťovne), telefón 1.655,78 eur ročne (t. j. 137,98 eur mesačne), úhrada faktúry pre R. R. J.-T. (úhrada 3/2017, 4/2017 a 5/2017) vo výške 8.872,50 eur, výdavky za nákup materiálu a odevov pre vykonávanie živnosti vo výške 1.382,53 eur, ostatné výdavkové položky boli označené všeobecne ako odvod hotovosti. Výdavky otca sú splátka poistného na maloletého v sume 25,80 eur mesačne, telefón v sume 100 až 200 eur mesačne, splátka pôžičky v sume 200 eur mesačne, príspevok na stravu a bývanie rodičom v sume 150 eur, náklady na život v Nemecku (strava, bývanie a cestovanie) vo výške 700 eur mesačne, nákup pracovného odevu 200 až 400 eur. Otec od októbra 2018 platí synovi 50 eur mesačne na sporenie, matke prispieva na jej výživu od januára 2018 sumou 100 eur mesačne a od apríla 2018 sumou 150 eur a na maloletého sumou 200 eur. Keď je otec

na Slovensku žije v domácnosti u svojich rodičov, jeho matka pracuje ako učiteľka a jej príjem je 816 eur v čistom (za obdobie od marca 2018 do februára 2019), jeho otec pracuje ako vodič, od júla 2018 je práceneschopným a poberá nemocenskú dávku vo výške 14,21 eur na deň. Otec má vyživovaciu povinnosť k maloletému a k matke maloletého vo výške 150 eur mesačne.

6. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že pri určovaní výšky výživného otca na maloletého 200 eur mesačne vychádzal zo skutočnosti, že matka od 23.8.2017 do 17.4.2018 poberala materskú dávku vo výške 18,49 eur na deň a prídavok na maloletého od októbra 2017 do decembra 2017 vo výške 23,52 eur mesačne. Od apríla 2018 matke vznikol nárok na rodičovský príspevok, ktorý jej bol vyplácaný vo výške 214,70 eur, od 1.1.2019 mesačný príjem matky tvorí rodičovský príspevok v sume 220,70 eur, príspevok na výživu nevydatej matke v sume 150 eur a prídavok na maloletého v sume 24,34 eur. Matka má vyživovaciu povinnosť len k maloletému, býva v rodinnom dome spolu so svojou matkou a starším bratom, ktorí sú obaja zamestnaní. Ďalej súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že otec pracuje ako robotník - pracovník pri demontáži strojov v Nemecku v automobilke na živnosť. Vychádzajúc z daňového priznania za rok 2017 a peňažného denníka možno konštatovať, že hrubý ročný príjem mal otec vo výške 34.749 eur. Preskúmaním dôvodnosti výdavkov otca uvedených v peňažnom denníku za rok 2017, ktoré ako odpočítateľné položky znižujú daňový základ, mal súd prvej inštancie za preukázané, že dôvodné výdavky, ktoré súvisia s jeho podnikateľskou činnosťou a ktoré bolo nevyhnutné vynaložiť, sú výdavky na povinné platby do zdravotnej a sociálnej poisťovne vo výške 2.555,64 eur, výdavky na telefón vo výške 1.655,78 eur, výdavky na pracovný odev a pomôcky vo výške 1.382,53 eur a úhrada faktúr 03/05/2017 R. R. J.-T. vo výške 8.872,50 eur. Na základe uvedeného potom, vychádzajúc z hrubých príjmov vo výške 34.749 eur po odpočítaní dôvodných výdavkov a dane, je čistý ročný príjem otca 20.058,50 eur (34.749 - 2.555,64 - 1.655,78 - 1.382,53 - 8.872,50 - 224,05), z ktorého súd prvej inštancie pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti na maloletého vychádzal. Priemerný čistý mesačný príjem otca predstavuje sumu 1.671,54 eur (20.058,50 eur : 12 mesiacov). Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie určil výživné vo výške 200 eur mesačne. Keďže si otec vyživovaciu povinnosť v sume 200 eur na maloletého riadne plnil, rozhodol súd prvej inštancie, že otec nemá nedoplatok na výživnom.

7. Proti výrokom I., II. rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 14P/11/2017-290 zo dňa 17.4.2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) podala odvolanie matka z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), g) Civilného sporového poriadku a ust. § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. V odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie opakovane nesprávne ustálil príjem otca, keďže k odôvodneným výdavkom pripočítal aj úhradu faktúr R. R. J.-T. vo výške 8.872 eur, ktorú otec žiadnym spôsobom v konaní nezdôvodnil. Správne mal súd prvej inštancie ustáliť príjem otca vo výške 34.749 eur znížený o zákonné odvody a zaplatenú daň + výdavky na pracovný odev a priemerný mesačný príjem otca by tak bol vo výške 2.548,89 eur. Ak by súd vychádzal z takto ustáleného príjmu otca, výživné pre maloletého by malo byť v sume 510 eur - 637 eur a nie v sume 200 eur určenej súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie nezohľadnil podstatnú skutočnosť, že otec je povinný platiť výživné pre matku iba do 18.10.2019, teda výživné pre maloletého malo byť upravené odlišne do 18.10.2019 a odlišne od 19.10.2019. Matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. zmenil tak, že otec je s účinnosťou od podania návrhu povinný platiť výživné na maloletého vo výške 600 eur mesačne, z toho k rukám matky sumu 450 eur a na tvorbu úspor sumu 150 eur.

8. K odvolaniu matky sa vyjadril otec. Vo vyjadrení uviedol, že odvolanie matky považuje po skutkovej a právnej stránke za nedôvodné. Čo sa týka firmy J.-T., je to kolegová firma, otec za neho fakturoval v Nemecku a kolega mu potom vystavil faktúru a otec mu peniaze vyplatil. Sumy uvádzané v odvolaní nepredstavujú jeho čistý príjem a bez toho, aby sa brali do úvahy jeho výdavky, nemožno vychádzať pri výpočte výživného. Požadované výživné nezodpovedá jeho príjmom a vzhľadom na vek maloletého ani potrebám maloletého. Otec navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

9. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník. Vo vyjadrení uviedol, že rozhodnutie o výživnom ponecháva na úvahe súdu.

10. K vyjadreniu otca k odvolaniu matky sa vyjadrila matka. Vo vyjadrení uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava odvolania a dôvodov v ňom uvedených. Zotrvávala na požiadavke zmeny napadnutého rozsudku.

11. K vyjadreniu matky k vyjadreniu otca k odvolaniu sa vyjadril otec. Vo vyjadrení uviedol, že trvá na svojom vyjadrení k odvolaniu. Zotrval na požiadavke potvrdenia napadnutého rozsudku.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), g) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu matky je možné priznať čiastočný úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre čiastočné potvrdenie rozsudku v napadnutom výroku I. (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a vo zvyšku pre zmenu rozsudku v napadnutých výrokoch I., II. (§ 388 Civilného sporového poriadku).

13. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o určení výživného otca na maloletého. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody matky predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o uložení povinnosti otcovi platiť výživné na maloletého v sume 200 eur mesačne s účinnosťou od 14.11.2017 a v nadväznosti nato neurčil dlh na výživnom za rozhodné obdobie, keď odvolacie dôvody matky smerovali proti výške výživného na maloletého určeného súdom prvej inštancie.

14. Predovšetkým sa žiada uviesť, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec až na jednu okolnosť (majúcu len čiastočný dopad na správnosť zvoleného spôsobu rozhodnutia) správne posúdil i po právnej stránke. Bola to však na jednej strane práve spomenutá dielčia nesprávnosť v právnom posúdení veci, ale na strane druhej i výsledky konania ustálené dokazovaním pred súdom prvej inštancie, ktoré umožňovali len čiastočné potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a naopak vo zvyšku si vyžadovali zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II..

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 3). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

17. Podľa § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima (ods. 1). U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval (ods. 2).

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

20. Čo sa týka výšky výživného odvolací súd opakovane poukazuje, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinností rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

21. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého zistil všetky potrebné skutočnosti na rozhodnutie o výživnom pre maloletého, avšak vec čiastočne nesprávne právne posúdil. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka žije s maloletým v rodinnom dome, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou, pričom v predmetnom rodinnom dome žije i jej matka a plnoletý brat. Matke bol od 23.8.2017 priznaný nárok na materské vo výške 18,49 eur na deň, od apríla 2018 do decembra 2018 matka poberala rodičovský príspevok vo výške 214,70 eur mesačne a od januára 2019 matka poberať rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur mesačne. Matka matky maloletého C. Z. je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom od februára 2018 do januára 2019 vo výške 621 eur a brat matky maloletého E. Z. je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom od januára 2018 do decembra 2018 vo výške 1.582 eur. Matka má vyživovaciu povinnosť len k maloletému. Maloletý je zdravý, k jeho pravidelným mesačným výdavkom vynakladaným matkou patria výdavky na stravu a mlieko vo výške 80 eur, na oblečenie a obuv vo výške 30 eur, na kozmetiku vo výške 30 eur, na plienky vo výške 40 eur, na lieky vo výške 10 eur, na pohonné hmoty z dôvodu cestovania k lekárom vo výške 10 eur. Otec žije a pracuje ako živnostník v Nemecku, pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem z podnikania v roku 2017 predstavoval sumu 1.671,54 eur. Keď sa otec zdržuje na Slovensku žije v domácnosti svojich rodičov. Matka otca maloletého Mgr. G. B. je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom od marca 2018 do februára 2019 vo výške 816 eur a otec otca maloletého H. B. je od júla 2018 práceneschopný a poberať nemocenské dávky vo výške 14,21 eur na deň. Otec platí výživné na maloletého vo výške 200 eur mesačne. Otec má vyživovaciu

povinnosť k maloletému a mal vyživovaciú povinnosť k matke maloletého od 1.1.2018 do 17.4.2018 v sume 100 eur mesačne a od 18.4.2018 do 18.10.2019 v sume 150 eur mesačne.

22. V prípade rodiča podnikateľa súd musí primárne vychádzať z jeho daňového priznania, prípadne z jeho peňažných denníkov. V prípade, ak povinný rodič má na jednej strane značne vysoké príjmy, na strane druhej tiež vysoké výdavky (prípadne sa ocitne v daňovej strate), je potrebné skúmať charakter výdavkov vzhľadom na skutočnosť, či išlo o výdavky, ktoré boli nevyhnutné na zabezpečenie, dosiahnutie a udržanie príjmov vo vzťahu k predmetu podnikania. Nie každý daňovými predpismi uznaný výdaj povinného rodiča je z hľadiska jeho podnikania nevyhnutný do tej miery, že by nebol dôvod od neho požadovať, aby z takýchto výdajov prednostne plnil svoju zákonnú vyživovaciú povinnosť voči maloletému dieťaťu. Samotné daňové priznanie predložené zo strany povinného rodiča nie je možné považovať za splnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Súd je povinný v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 Zákona o rodine preskúmať dôvodnosť všetkých výdavkov povinného rodiča uplatnených v daňovom priznaní, ktoré ako odpočítateľná položka priamo znižujú daňový základ, resp. posúdiť, ktoré výdavky boli pre podnikanie skutočne nevyhnutné. Súd preskúma všetky jeho daňové výdavky a na záver vyhodnotí jeho predpokladaný príjem. Z predpokladaného príjmu získaného navýšením jeho daňového základu o sumu uplatnených výdavkov (nie nevyhnutných) súd vyvodí schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

23. Súd prvej inštancie sa určovaniu výšky príjmu otca venoval dôsledne, pričom k jeho podrobnému zdôvodneniu nemá odvolací súd čo dodať a plne sa s ním stotožňuje (odsek 45. rozsudku). Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd prvej inštancie z priemerného čistého mesačného príjmu otca z podnikania v roku 2017 vo výške 1.671,54 eur, ku ktorému príjmu dospel vychádzajúc z daňového priznania a z peňažného denníka, podľa ktorých predstavovali príjmy otca sumu 34.749 eur a výdavky otca predstavovali sumu 29.766,44 eur, teda základ dane predstavoval sumu 4.982,56 eur. Za dôvodné výdavky otca považoval súd prvej inštancie výdavky na povinné platby do zdravotnej a sociálnej poisťovne vo výške 2.555,64 eur, výdavky na telefón vo výške 1.655,78 eur, výdavky na pracovný odev a pomôcky vo výške 1.382,53 eur a úhrada faktúr 03/-05/2017 R. R. J.-T. vo výške 8.872,50 eur, čo potom viedlo súd prvej inštancie k záveru o čistom ročnom príjme otca v roku 2017 (po odpočítaní súdom prvej inštancie uznaných nevyhnutných výdavkov) v sume 34.749 eur. Pokiaľ matka v odvolaní namietala, že za neodôvodnený výdavok otca je potrebné považovať aj úhradu faktúr R. R. J.-T., je jej odvolacia námietka nenáležitá, keďže sa jedná o vyplatenie peňazí otcom jeho kolegovi vyfakturovaných pôvodne otcom za jeho kolegu v Nemecku, teda sa jedná o účtovnú transakciu, z ktorej otec nemal reálny príjem. Súd prvej inštancie sa dôsledne venoval zisteniu nevyhnutnosti výdavkov otca v jeho podnikaní a dostatočne podrobne vysvetlil svoje závery o tejto otázke, ku ktorými záverom súdu prvej inštancie nemá odvolací súd viac čo dodať. Súd prvej inštancie správne prioritizoval vyživovaciú povinnosť otca pred neprimeraným rozvojom podnikateľských aktivít predstavovaným uplatnením výdavkov, ktoré z hľadiska daňových predpisov výrazne znižovali daňový základ otca. Keďže údaje z daňového priznania nie sú pre súd pri určovaní výživného záväzné, náležite súd prvej inštancie vychádzal z potencionálneho príjmu otca v sume 1.671,54 eur.

24. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výška výživného pre povinného rodiča mala pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb). Tomuto východisku pri rozhodovaní o výške výživného zodpovedá aj súdom prvej inštancie určené výživné za obdobie od 14.11.2017 do 18.10.2019 v sume 200 eur, keď v uvedenom období mal otec okrem maloletého ešte jednu vyživovaciú povinnosť k matke maloletého určenú rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 29Pc/19/2017-46 zo dňa 11.1.2018. V nasledujúcom období od 19.10.2019 však už súd prvej inštancie pochybil, keď pri určovaní výšky výživného pre maloletého nezohľadnil zánik vyživovacej povinnosti otca k matke maloletého. Vychádzajúc z príjmu otca určeného súdom prvej inštancie v sume 1.671,54 eur by potom zodpovedajúce výživné pre maloletého malo predstavovať sumu 334 eur (20 % z 1.671,54 eur). Vzhľadom na nízky vek maloletého je možné predpokladať zvyšovanie výživného do budúcnosti a aj z tohto dôvodu bolo potrebné ponechať priestor na ďalšie zmeny výšky výživného pri závažnejšej zmene pomerov (napr. nástup do materskej školy, na prvý a druhý stupeň základnej školy, nástup na štúdium na strednej, vysokej škole a pod.). Práve tieto skutočnosti potom viedli odvolací súd k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia výživného za obdobie od 14.11.2017 do 18.10.2019 v sume 200 eur mesačne a k zmene rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia výživného za obdobie od 19.10.2019 na sumu 334 eur

mesačne. Uvedené výživné určené otcovi pre maloletého zodpovedá zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletého ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov, berúc do úvahy i vyššiu mieru osobnej starostlivosti matky o maloletého.

25. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletého, ktorý je v plnej miere odkázaný výživou na svojich rodičov, keďže nie je schopný sám sa živiť. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň dieťaťa je odrazom životnej úrovne ich rodičov a dospel k záveru, že výživné v sume 200 za obdobie od 14.11.2017 do 18.10.2019 a v sume 334 eur za obdobie od 19.10.2019 naďalej je vzhľadom na vek maloletého, aktuálne životné náklady a tendenciu zvyšovania jeho životných nákladov v budúcnosti primerané. Rovnako zo skutočností zistených ohľadom príjmov a majetkových pomerov otca súdom prvej inštancie je jednoznačné, že osobné, majetkové a zárobkové pomery otca zodpovedajú určenému výživnému pre maloletého. Odvolací súd považuje výživné od otca spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky za postačujúce pre pokrytie potrieb maloletého a jeho záujmov.

26. V dôsledku čiastočnej zmeny rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa bežného výživného za obdobie od 19.10.2019 naďalej bolo potom nevyhnutým zmeniť aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti zročného výživného, keďže výživné bolo odvolacím súdom určené rozdielne od výživného určeného súdom prvej inštancie. Otcovi vznikol nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 14.11.2017 do 30.11.2019 pre maloletého v sume 190,19 eur. Otec mal za uvedené obdobie zaplatiť výživné pre maloletého v sume 5.103,52 eur (od 14.11.2017 do 30.11.2017 výživné v sume 113,33 eur, t. j. 200 eur : 30 dní x 17 dní, od decembra 2017 do septembra 2019 výživné v sume 4.400 eur, t. j. 200 eur x 22 mesiacov, od 1.10.2019 do 18.10.2019 v sume 116,13 eur, t. j. 200 eur : 31 dní x 18 dní, od 19.10.2019 do 31.10.2019 v sume 140,06 eur, t. j. 334 eur : 31 dní x 13 dní, v novembri 2019 v sume 334 eur). Keďže otec platí matke výživné v sume 200 eur mesačne, zaplatil otec za uvedené obdobie výživné pre maloletého v sume 4.913,33 eur (od 14.11.2017 do 30.11.2017 výživné v sume 113,33 eur, t. j. 200 eur : 30 dní x 17 dní, od decembra 2017 do novembra 2019 výživné v sume 4.800 eur, t. j. 200 eur x 24 mesiacov). Rozdiel sumy výživného určeného súdom a sumy výživného zaplateného otcom v rozhodnom období tak predstavuje dlh otca na zročnom výživnom v sume 190,19 eur (5.103,52 eur - 4.913,33 eur). Zročné výživné celkom v sume 190,19 eur uložil odvolací súd otcovi zaplatiť v zákonnej lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko ani v konaní pred súdom prvej inštancie, ani v odvolacom konaní, nebola preukázaná odôvodnenosť určenia dlhšej lehoty na plnenie.

27. Ďalšie odvolacie argumenty matky odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa povinnosti otca platiť výživné na maloletého za obdobie od 14.11.2017 do 18.10.2019 potvrdil (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a v časti týkajúcej sa povinnosti otca platiť výživné na maloletého od 19.10.2019 naďalej a dlhu na zročnom výživnom zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku).

29. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).